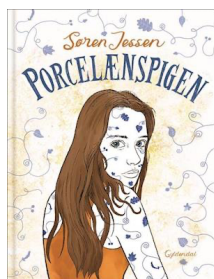

Porcelænspigene

Læremidlet	Porcelænspigene af Søren Jessen
Medietyper(r)	Bog
Fag	Dansk
Målgruppe	8.-10. klasse
Nøgleord	Selvværd, Identitet, Angst, Rejse, Følelser
Link	https://link.mitcfu.dk/m/140048674

Fagligt fokus

Hvad? En ung pige skal med klassen til Rom. En rejse, som hun på ingen måder har lyst til. Derhjemme føler hun sig skrøbelig nok, og den følelse ser bare ud til at blive forværret, efter hun er ankommet til den italienske hovedstad. Midt i byens virvar af mennesker og bygninger, der er ved at falde fra hinanden - kan det være svært at finde tankero og samle sig selv. Men en aften farer hun vild i de små gader, møder en dreng fra klassen og mærker at noget måske kan forandre sig inde i.

Hvorfor? Søren Jessens grafiske fortælling 'Porcelænspigene' er en gennemillustreret og gudesnak historie i både ord og billeder. Som altid får Jessen forenet tekst og streg forbilledligt, så begge dele forstærkes i udtrykket. Længdemæssigt befinder vi os et sted mellem billednovelle og illustreret kortroman, men placeringen blandt de æstetiske tekster, er der ingen tvivl om. Der står 'Porcelænspigene' smukt og tydeligt på hylden.

Hvordan? Den pædagogiske vejledning har til hensigt at give eleverne en udvidet forståelse af samspillet mellem tekst og billeder. Der er lavet opgaver til både før, under og efter læsningen, men størstedelen af arbejdet bør måske foregå, imens eleverne læser bogen, da det kan være med til at sætte læsetempoet ned, så eleverne kan gå i dybden med de forskellige opslag i bogen. Det fortjener den. Afslutningsvis gives en række påbud på litterære greb, som eleverne kan få lov til at vælge imellem.

Rigtig god fornøjelse.
Jan Frydensbjerg, VIA CFU

Idéer til undervisningen

Før læsningen

Læs en forside

Hvad forestiller du dig, at bogen handler om, når du ser på forsiden illustration og hører titlen 'Porcelænspigens'. Hvilke forventninger får du til forsiden?

Genstande og mennesker

Lav ti sammensatte ord, hvor du kobler genstande sammen med mennesker. På samme måde som *porcelænspigens*. Forsøg at gå nye veje og skab dine egne unikke ord, der samtidig kan fungere som billedsprog eller symboler. Her får du et par eksempler:

Kuffertdrengen

Lampetøsen

Blyantsskurken

Flødebarnet

Suppeoldingen

Undersøg ikonoteksten

Led på nettet efter hvad ikonotekst betyder. Gå evt. på skolens bibliotek for at finde bøger, hvor samspillet mellem tekst og billeder er væsentligt. Find et opslag i en bog, hvor du synes, at tekst og billeder arbejder sammen om at skabe fortællingen.

Under læsningen

'Min far er murermester'

Hvordan adskiller Porcelænspigens familie sig fra hende, og hvordan kommer det til udtryk i tekst og billeder? Hvilken betydning fornemmer du, at det får for hendes selvbillede?

'Slå nu for helvede lidt ud med armene'

Undersøg dette opslag i bogen. Hvad får du øje på i teksten og i billedet? Hvad understreger illustrationen, og hvordan tror du, at det må føles at være hende?

'Selvfølgelig'

I dette opslag er særligt fire citater markeret og fremhævet enten skriftligt eller illustrativt. Det drejer sig om disse fire:

'Selvfølgelig'

'Fordi jeg ikke har lyst til at tage med'

'Det bliver da sjovt'

'Jeg var ved at falde fra hinanden'

Hvorfor er det netop disse ord, der bliver særligt fremhævet. Og hvordan hjælper illustrationen med at tydeliggøre ordenes betydning?

Murermester, Porcelæns pige, Rom

Hvorfor spiller de tre ord ikke sammen? Hvordan kan de føles uforenelige og blive til hinandens modsætninger?

'Lidt som at spille klodsmajor'

Sådan beskriver pigen følelsen indeni. Forklar hvad hun mener og forklar samtidig, hvad det er illustrationen understreger.

Ruiner, duer og turister

Sådan beskriver pigen Rom. Skriv tre ord ned, som din by er fyldt med og som kendetegner den. Tag et billede af din by og sæt de tre ord ind på billedet. Print ud og hæng op i klassen.

Patrick

"Jeg forstår virkelig ikke, hvorfor han skal gå og daske til folk på den måde. Det er vildt irriterende. "Alligevel håber jeg hele tiden." I citatet kommer hendes modstridende følelser omkring Patrick til udtryk. Hvordan tolker du hendes ord og kan du genkende det med at have modstridende følelser?

Udvælg et opslag

Vælg et af bogens to-sidede opslag og fokuser på ikonoteksten. Sammenspillet mellem tekst og billede. Tag et billede af opslaget og sæt det ind i SkoleTube-programmet ThingLink, hvor du med små bullets kan markere, hvad du bliver opmærksom på i tekst og billede.

Trappetrin

Med inspiration fra opslaget, der indledes med ordene *'Om aftenen spiser...'*, skal du tegne din egen trappe på et papir. På de enkelte trappetrin skal du beskrive dit eget forhold til din klasse og dine tanker omkring din rolle i jeres fællesskab.

Slutningen

Hvordan tolker du bogens slutning og hendes følelse af, at hun *'går i stykker, smuldrer, knækker, brækker og det føles fantastisk'*. Hvad er det der ændrer sig i hende, og hvordan og hvorfor sker det?

Efter læsningen

Nedenfor finder I 9 forskellige litterære greb og opgaver, som I kan vælge at arbejde med. Afhængig af hvor meget tid, som I har til rådighed, vil jeg foreslå, at I udvælger 3-4 af opgaverne at arbejde med, individuelt eller i grupper.

Når litteraturarbejdet med de forskellige opgaver er afsluttet, kan I vælge at lave en lille fernisering af de forskellige produkter og opgaveløsninger. Her kan alle elever udvælge én af opgaverne, som de har arbejdet med og fortælle om deres løsning.

Vælg blandt disse 9 greb og opgaver

Hvem er du egentlig?

Tag en kopi af én af de fire sider, hvor ordene 'Hvem er jeg egentlig?' fordeles ud på. På den kopierede side skal du indsætte små hvide firkanter med ord, hvor du beskriver dig selv, dine tanker og dit ståsted i verden.

Emoji-resumé

Lav et emoji-resumé af hele bogen, hvor du udvælger 30-40 emojis til at beskrive bogens handlingsforløb. Sørg for at finde emojis, der både kan beskrive nogle af de vigtige situationer i bogen og hele persongalleriet.

Omskriv til opskrift

Lav bogens indhold og handling om til en opskrift. Start med at finde en masse forskellige måleenheder fra klassiske opskrifter og tilføj derefter bogens ingredienser, der kan fx være noget om bogens sprog, tone, stemning, handling, miljø, persongalleri. Tilføj evt. fremgangsmåde til din opskrift. Find evt. inspiration i Grib Litteraturen 2

Litterært talkshow

Omskriv et par af bogens dilemmaer til et læserbrev. Vælg de 2-3 bedste læserbreve og dilemmaer og diskuter dem sammen på klassen, hvor én af jer får rollen som vært, og de andre fra klassen diskuterer dilemmaet.

Gennem nøglehullet

Tegn eller skriv hvordan verden ser ud, når man kigger ind gennem nøglehullet til Porcelænspigens værelse. Tag evt. udgangspunkt i hendes familie og brug de informationer, som du får om livet hjemme hos hende i bogens indledning. Find evt. inspiration i Grib Litteraturen 2 eller brug skabelonen på Grib Litteraturens hjemmeside.

Playliste

Lav et soundtrack til bogen, som du synes vil være passende. Udvælg 10-15 sange som du tænker vil være oplagte enten i form af tekstindhold, titel eller stemning.

Collage

Lav en collage med de illustrationer, ord og sætninger, som du føler er de vigtigste i bogen. Tag kopier af udvalgte sider og klip, skær eller riv dem til, så udtrykket i din collage forstærkes.

De 10 Bud

'De 10 Bud' lægger op til den lidt hurtigere analysearbejde, der efterfølgende kan udfoldes mundtligt. I finder skemaet til grebet på Grib Litteraturens hjemmeside; <https://griblitteraturen.gyldendal.dk/>.

Dagbog 1 år efter

Forestil dig, at der er gået et år siden at hun var i Rom. Skriv hendes dagbog, hvor hun både fortæller om livet, som det er blevet. Og ser tilbage på rejsens betydning.

Supplerende materialer

‘En dygtig havfrue’ af Sanne Munk Jensen - <https://link.mitcfu.dk/m/47683882>

Måske en oplagt perspektiveringstekst. 'En dygtig havfrue' er ved første vandplask en forholdsvis simpel historie, der under vandoverfladen handler om rigtig mange ting. Og om rigtig mange svære ting. Det er historien om den første uopnåelige forelskelse. Det er historien om den manglende omsorg fra forældrene, når de er mere optagede af at skabe konflikt imellem hinanden. Det er historien om løgneren, der bliver et symbol for alt det, der er svært og uopnåeligt for Stephanie. Det er historien om ensomheden, og det venskab der lurder et sted forude, men som man ikke kan få øje på gennem svømmebrillerne.

‘Når hjertet er en elpisker’ af Mette Vedsø - <https://link.mitcfu.dk/m/47092345>

En anden mulig perspektiveringstekst. Pi går i 1.g. og føler sig angst og presset. En dag falder hun pludselig besvimmelst om i klassen og hendes forældre og venner viser omsorg og kærlighed for hende, men Pi har svært ved at mærke noget som helst.

‘En smule i stykker’ - Skitser til et undervisningsforløb

https://www.canva.com/design/DAF5SxB722Y/t-l4frE0cmGOuOOXkAF4g/edit?utm_content=DAF5SxB722Y&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

Alle mennesker føler sig en smule i stykker indimellem. For nogle er denne følelse ikke bare noget, der optræder en sjælden gang, men den er definerende for, hvordan de møder livet.

Særligt i ungdomsårene kan følelsen af at være i stykker, være anderledes, fylde hele verdensbilledet. Uanset om det fysisk eller psykisk, man mærker, at man adskiller sig fra 'de andre' - så kan det være svært at se udover.

Dette undervisningsforløb er en skitse. Det er derfor tanken, at man selv udvælger de tekster og titler, som man finder passende til årgangen, klassen og eleverne - gerne med egne bidrag og idéer.